

LAKIALOITE 55/2009 vp

Laki sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään muutettavaksi sotilasvammalain 6 §. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan sotilasvammalain mukaisiin korvauksiin oikeutettu henkilö voi sen mukaan kuin asetuksella säädetään jakaa kuntoutusjaksonsa avio-

puolisonsa kanssa. Aloitteessa esitetään, että edellä mainitun kuntoutusjakson voi sotilasvammalain mukaisiin korvauksiin oikeutettu henkilö jakaa myös avopuolisonsa kanssa.

PERUSTELUT

Rintamaveteraanin aviopuoliso on voinut osallistua rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen mukaisesti laitospäästäkseen samanaikaisesti rintamaveteraanin kanssa vuodesta 1994 lähtien. Yhteisen kuntoutuksen edellytyksenä on avioliitossa eläminen. Aviopuolisolla ei siten ole oikeutta itsenäisesti päästä kuntoutukseen. Kysymys avopuolisoiden asemasta on noussut aika ajoin esille, mutta kuntoutusoikeuden laajentamista avopuolisolle ei ole vielä toteutettu.

Tilastojen mukaan noin puolet veteraaneista valitsee laitospäästäkseen avokuntoutuksen sijaan. Erityisesti Lapissa, jossa laitoshoitopaikat sijaitsevat usein jopa satojen kilometrien päässä veteraanin asuinpaikasta, on tärkeää, että heikkokuntoisten rintamaveteraanien ei tarvitse lähteä pitkien matkojen taakse yksin, vaan he saavat ottaa aviopuolisonsa mukaan kuntoutukseen. Onkin todettu, että toisen henkilön apua päivittäin tarvitsevien veteraanien kuntoutuksen

tehokkuutta voi merkittävästi edistää kuntoutus, johon myös puoliso osallistuu. Rintamaveteraanien tahto useissa tapauksissa onkin, että he ottavat tutun puolisonsa tuekseen matkoja ja kuntoutustoimintaa varten.

Laissa rintamaveteraanien kuntoutuksesta ei kuitenkaan oteta huomioon elämäntilannetta, jossa ihmiset saattavat kypsemälläkin iällä aloittaa uuden parisuhteen ja elää avoliitossa yhteistaloudessa menemättä naimisiin. Avoliitossa elävät on huomioitu esimerkiksi useissa sosiaalietuuksia koskevissa laeissa tasavertaisina avioliitossa elävien kanssa. Avopuolison osallistuminen kuntoutukseen yhdessä sotaveteraanin kanssa tukisi rintamaveteraanien kuntoutusta samalla tavoin kuin aviopuolisonkin tapauksessa.

Veteraanikuntoutusmäärärahan riittävydestä käydään niin ikään keskustelua. Sosiaali- ja terveysministeriöstä todetaan, että nykyiset kuntoutusmäärärahat perustuvat tarveharkintaan ja ne pyritään kohdentamaan niille, jotka eniten

tarvitsevat kuntoutusta, ja koska määräraha on rajallinen, on toistaiseksi pitäydytty nykykäytännössä, jonka mukaan kuntoutusoikeus on vain aviopuolisoilla.

On kuitenkin hyvä huomata, että tässä lakialoitteessa on kyse kuntoutusoikeuden jakamisesta. Veteraaneilla on lain nykyisen tulkinnan mukaan oikeus jakaa esimerkiksi 10 päivän kuntoutus oman aviopuolisonsa kanssa periaatteella 5+5, jolloin sekä veteraani että hänen aviopuolisonsa voivat molemmat olla viisi päivää kuntoutuksessa. Tästä ei siis koidu merkittäviä kustannuksien lisäyksiä, kun yhteenlaskettu kuntoutusaika on sama. Tällä lakialoitteella halutaan antaa avopareille oikeus jakaa kuntoutus oman puolison kanssa samalla periaatteella kuin lain nykyinen tulkinta sen määrittelee aviopuoliso-

den osalta. Lakimuutoksesta ei siten seuraisi huomattavia kustannuksia.

Hallitusohjelmassa todetaan, että hallituksen tavoitteena on huolehtia koko veteraanisukupolven hyvinvoinnista. Tämä tapahtuu kehittämällä veteraanien ja sotainvalidien sosiaaliturvaa ja palveluja. Erityisesti riittäviin kotipalveluihin ja nykyistä yksilöllisempään kuntoutukseen kiinnitetään hallitusohjelmassa erityistä huomiota. Veteraanien toiveiden huomioiminen kuntoutusoikeuden jakamisen mahdollistamisella myös avopuolison kanssa noudattaisi täten hyvin myös hallitusohjelman linjauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1948 annetun sotilasvammalain (404/1948) 6 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1225/1993, seuraavasti:

6 §

Vahingoittunut tai sairastunut voi sen mukaan kuin asetuksella säädetään jakaa kuntou-

tusjaksonsa aviopuolisonsa tai avopuolisonsa kanssa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2009

Janne Seurujärvi /kesk